

โครงการสำรวจข้อมูลจำนวนสัตว์และเข็มทะเบียนสัตว์

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยประเทศไทยได้มีนโยบายที่จะกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไป ตามที่องค์การอนามัยโลก(WHO) และองค์กรโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) ได้กำหนดไว้ โดยได้กำหนดกรอบแนวทางการทำงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายดังกล่าว โดยมีการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้ขับเคลื่อนการสร้างพื้นที่ปลอดโรค มีการลงนามในบันทึกความร่วงมือการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในส่วนกลางและขยายผลไปตามส่วนภูมิภาค รวมถึงการจัดกิจกรรมรณรงค์อีน ๆ อีกเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้สถานการณ์การพบโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทยทั้งในคนและสัตว์ยังมีรายงานพบโรคอย่างต่อเนื่อง ผู้ดิดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าเมื่อแสดงอาการแล้วจะเสียชีวิตทุกราย โดยข้อมูลการเกิดโรคย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๓) กองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข รายงานพบโรคในคนจำนวน ๑๙, ๓ และ ๒ ราย (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ ส.ค. ๒๕๖๓) ตามลำดับ ส่วนการพบโรคในสัตว์จากข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๓) สำนักงานป้องกัน ควบคุมและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ รายงานการพบโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑,๗๒๔, ๓๔๓ และ ๓๖๗ ตัวอย่าง (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓) ตามลำดับ ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนการพบโรครายชนิดสัตว์ในปี ๒๕๖๒ จะพบว่า จากจำนวนตัวอย่างที่พบโรคเป็นสุนัข ร้อยละ ๘๖.๓, โครก ร้อยละ ๘.๒๓ และแมว ร้อยละ ๕.๒๑ (ข้อมูลจากฐาน Thai Rabies Net) ดังนั้นสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญที่สุดในประเทศไทยยังคงเป็นสุนัข ดังนั้น จากสภาพปัจจุบันการฉีดวัคซีนป้องกันโรคหลายพันที่ยังดำเนินการได้ไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของจำนวนสัตว์เลี้ยงทั้งหมด อีกทั้งยังมีการปล่อยทิ้งสุนัขในที่สาธารณะซึ่งเป็นสาเหตุทำให้มีจำนวนสุนัขจรจัดเพิ่มขึ้น และประชากรบางส่วนยังขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องในการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ดังนั้น การฉีดวัคซีนให้ครอบคลุมจำนวนประชากรสัตว์ทั้งหมด การควบคุมจำนวนประชากรสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์ความรู้ให้กับประชาชนอย่างต่อเนื่องในรูปแบบของการดำเนินงานเชิงบูรณาการจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นหัวใจสำคัญของการกำจัดโรคนี้ให้หมดไปจากประเทศไทย ซึ่งจะช่วยลดงบประมาณที่ต้องสูญเสียไปกับการควบคุมโรคทั้งในคนและสัตว์รวมลดผลกระทบด้านต่าง ๆ ลงได้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและระงับโรคติดต่อหรืออำนาจหน้าที่ในด้านสาธารณสุขตามกฎหมายได้แก่ มาตรา ๖๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาร่างบัญญัติ ๑๖๘๙๗๙ และแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๖ (๑๙) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเองในด้านสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล ประกอบกับพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น สัตวแพทย์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ ส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องดำเนินการตาม

พระราชบัญญัติดังกล่าว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเป็นโรคติดต่อตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่ออีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง จึงได้จัดทำโครงการสำรวจข้อมูลจำนวนสัตว์และชื่นทะเบียนสัตว์ซึ่งดำเนินการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง ปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรคคนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางค์วัฒน์ วรขัตติยราชนารี)

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสำรวจและชื่นทะเบียนสุนัขและแมวในระบบสาธารณสุขเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net)
๒. เพื่อนำจำนวนสุนัขและแมวที่ได้รับการสำรวจเป็นฐานข้อมูลในการวางแผนป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าให้มีประสิทธิภาพ
๓. เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สุนัขและแมวในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง
๔. เพื่อควบคุมป้องกันการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง
๕. เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจในเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าและให้ความสำคัญในการป้องกันโรคในสัตว์และคน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๑. สำรวจและชื่นทะเบียนสุนัขและแมว ทั้งมีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ ในเขตตำบลโพธิ์ทอง จำนวน ๗๙ หมู่บ้าน ๒๘ สุนัขและแมวในเขตตำบลโพธิ์ทอง ได้รับการฉีดวัคซีนเพื่อสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๔๗๐๐ ตัว

๔. วิธีดำเนินการ

๑. จัดทำโครงการสำรวจข้อมูลจำนวนสัตว์และชื่นทะเบียนสัตว์ ดำเนินการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทองปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลักษณ์ อัครราชกุมารี กรมพระศรีสวางค์วัฒน์ วรขัตติยราชนารี)
๒. ดำเนินการสำรวจและชื่นทะเบียนสุนัขและแมว ทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ ในเขตตำบลโพธิ์ทองจำนวน ๗๙ หมู่บ้าน โดยสำรวจจำนวน ๒ ครั้งต่อปี(ครั้งแรกภายในเดือนมีนาคม ครั้งที่สองภายในเดือนสิงหาคม)
๓. ดำเนินการชื่นทะเบียนสุนัขและแมวในระบบสาธารณสุขเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net)
๔. ดำเนินการจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและ เวชภัณฑ์ อื่นๆที่ใช้ในโครงการฯ
๕. จัดทำแผนการลงพื้นที่เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในหมู่บ้านนัดโดยอาสาปศุสัตว์ที่ผ่านการอบรม
๖. ประสานความร่วมมือกับสำนักงานปศุสัตว์อำเภอปางศิลาทอง สาธารณสุขอำเภอปางศิลาทอง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลท่าชิ้น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองหล่ม อาสาปศุสัตว์ที่ผ่านการอบรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
๗. ลงพื้นที่เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในหมู่บ้านร่วมกับอาสาปศุสัตว์

๔. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ เช่น แผ่นความรู้, เวปไซด์ของอบต.โพธิ์ทอง, เฟสบุ๊ค อบต.โพธิ์ทอง รถวิ่งประชาสัมพันธ์ และเสียงตามสาย
๕. สรุปผลการดำเนินโครงการ

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๔

ลำดับ	กิจกรรม	เดือน							
		ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑	เขียนโครงการ	↔							
๒	การสำรวจและขึ้นทะเบียนสุนัขและแมว	↔							
๓	การจัดซื้อวัสดุป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและ เวชภัณฑ์		↔						
๔	ให้ความรู้เรื่องพิษสุนัขบ้าและวิธีการฉีดวัคซีน อสป.		↔						
๕	การลงพื้นที่เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า		↔						
๖	ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้ากับ ประชาชน		↔						
๗	การสำรวจและขึ้นทะเบียนรอบที่ ๒							↔	
๘	สรุปการดำเนินโครงการ								↔

๖. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่หมู่บ้าน หมู่ ๑ – ๑๗ ตำบลโพธิ์ทอง อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

๗. งบประมาณดำเนินการ

๑. ตามข้อบัญญัติองค์กรบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง เรื่อง งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตั้งงบประมาณไว้ตามแผนงานสาธารณสุข(ส่วนสำนักงานปลัด) และตามแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔ เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๑) หน้าที่ ๕ ลำดับที่ ๑ งานบริการสาธารณสุขและงานสาธารณสุขอื่น งบดำเนินงาน ค่าใช้สอย ประเภทรายจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งบริการ ค่าจ้างเหมาสำรวจข้อมูลและบันทึกข้อมูลจำนวนสุนัข/แมวทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของโดยให้ทำการสำรวจปีละ ๒ ครั้ง จำนวน ๒๕,๒๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันสองร้อยบาทถ้วน)

๒. ตามข้อบัญญัติองค์กรบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง เรื่อง งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) เปลี่ยนแปลง (ฉบับที่ ๑) หน้า ๒๑ ลำดับที่ ๒ ตั้งงบประมาณไว้ตามแผนงานสาธารณสุข(ส่วนสำนักงานปลัด) งานบริการสาธารณสุขและงานสาธารณสุขอื่น งบดำเนินงาน ค่าวัสดุ ประเภทสุดวิทยาศาสตร์หรือการแพทย์ เพื่อเป็นค่าจัดซื้อวัสดุป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑๒๖,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นหกพันบาทถ้วน)

/๔.ผู้รับ....

๔.ผู้รับผิดชอบโครงการ
งานสาธารณสุข สำนักงานปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง

๕. การประเมินผล

๑. สุนัขและแมวในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทองได้รับการสำรวจและขึ้นทะเบียนอย่างน้อยร้อยละ ๘๐
๒. มีแผนการดำเนินงานการป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง เช่น แผนการจัดซื้อวัคซีน แผนการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ และการลงพื้นที่ฉีดวัคซีน
๓. สุนัขและแมวในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทองได้รับการฉีดวัคซีนอย่างน้อยร้อยละ ๘๐
๔. ไม่มีการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในเขตตำบลโพธิ์ทอง

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ประชาชนเห็นความสำคัญในการนำสัตว์เลี้ยง(สุนัขและแมว)ทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของมาขึ้นทะเบียน
๒. สามารถป้องกันการระบาดและลดความเสี่ยงของการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ได้

(ลงชื่อ).....
ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวทันพิกา ดาววงศ์)
นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

(ลงชื่อ).....
ผู้เสนอโครงการ
(นายธรรมนูญ ทองส่งโสม)
หัวหน้าสำนักปลัด

(ลงชื่อ) ส.ต.ท.....
ผู้เห็นชอบโครงการ
(จักรพงษ์ รัตตุอินจันทร์)
ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง

(ลงชื่อ).....
ผู้อนุมัติโครงการ
(นายบุญมาก บุญวัตร)
รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติราชการแทน
นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์ทอง